

Dosar nr. 3r-310/21

Prima instanță: Judecătoria Hâncești, sediul Ialoveni (jud: D. Corlăteanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, V. Negru, G. Dașchevici)

DECIZIE

29 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul depus de Maria Dragoi,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Dragoi, Gheorghe Șendrea și Raisa Spătaru, reprezentați de avocatul Ion Istrati împotriva Consiliului comunei Cărpineni, raionul Hâncești, terț ACC nr. 2 cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva încheierii din 22 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Maria Dragoi, Gheorghe Șendrea și Raisa Spătaru împotriva hotărârii din 03 iunie 2021 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni,

c o n s t a t ă :

La data de 02 ianuarie 2019, Maria Dragoi, Gheorghe Șendrea și Raisa Spătaru, reprezentați de avocatul Ion Istrati au depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunei Cărpineni, raionul Hâncești, terț ACC nr. 2 cu privire la anularea actului administrativ.

Prin hotărârea din 03 iunie 2021 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Maria Dragoi, Gheorghe Șendrea și Raisa Spătaru, reprezentați de avocatul Ion Istrati împotriva Consiliului comunei Cărpineni, raionul Hâncești, terț ACC nr. 2 cu privire la anularea deciziei Consiliului com. Cărpineni nr. 05/05.3 din 18 iulie 2012 „Privind transmiterea în proprietate a terenului aferent construcției aflat în condominiu”, ca fiind neîntemeiată. S-a admis cererea depusă de avocatul Radu Dubceac, în interesele ACC nr. 2 cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată. S-a încasat, în mod solidar, de la Maria Dragoi, Gheorghe Șendrea și Raisa Spătaru în beneficiul ACC nr. 2 cheltuielile de judecată în sumă de 3800 de lei.

La data de 11 iunie 2021, Maria Dragoi, Gheorghe Șendrea și Raisa Spătaru prin intermediul oficiului poștal au depus apel împotriva hotărârii din 03 iunie 2021 a Judecătorei Hâncești, sediul Ialoveni, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Prin încheierea din 22 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de Maria Dragoi, Gheorghe Șendrea și Raisa Spătaru împotriva hotărârii din 03 iunie 2021 a Judecătorei Hâncești, sediul Ialoveni, pe motiv că apelanții nu au depus în termen legal motivarea apelului.

La data de 17 august 2021, Maria Dragoi a depus recurs împotriva încheierii din 22 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii instanței de apel și dispunerea judecării apelului depus de Maria Dragoi, Gheorghe Șendrea și Raisa Spătaru împotriva hotărârii din 03 iunie 2021 a Judecătorei Hâncești, sediul Ialoveni.

În motivarea recursului, recurenta a indicat dezacordul cu încheierea instanței de apel, întrucât concluziile instanței, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

La fel, cu referire la netemeinicia încheierii contestate recurenta a susținut că la data de 11 iunie 2021, împreună cu Gheorghe Șendrea și Raisa Spătaru, prin intermediul oficiului poștal, au depus apel împotriva hotărârii din 03 iunie 2021 a Judecătorei Hâncești, sediul Ialoveni.

Recurenta a accentuat că, după notificarea hotărârii motivate a instanței de fond a început să acumuleze actele necesare pentru întocmirea motivării apelului.

De asemenea, recurenta a invocat că este o persoană de vârstă înaintată cu deferite probleme de sănătate. În acest context a menționat că, la data de 14 iulie 2021 s-a adresat la medic, fiind internată în perioada 14 iulie 2021 – 23 iulie 2021 în Spitalul Cărpineni.

În final, recurenta a reținut că din motive de sănătate, nu a avut posibilitatea de a se prezenta la avocat și ca rezultat să depună motivarea apelului în termen.

Recurenta a considerat că, motivarea apelului depusă la data de 23 iulie 2021 este în termen, având în vedere faptul că în perioada 14 iulie 2021 – 23 iulie 2021 a fost internată în spital.

Conform art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 22 iulie 2021, fiind notificată la data de 10 august 2021 avocatului Ion Bătrîncea și la data de 11 august 2021 Mariei Dragoi, fapt ce se confirmă prin avizele de recepție nr.DS8003416096AS și nr.DS8003416097AS, anexate la actele cauzei (f.d. 79, 80).

Astfel, instanța de recurs consideră că Maria Dragoi s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul instituit de legiuitor la articolul 242 din Codul administrativ, pentru demararea căii de atac în ordine de recurs.

Prin prisma art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului Consiliului comunei Cărpineni, raionul Hâncești și terțului ACC nr. 2 copia recursului depus de Maria Dragoi.

La data de 20 septembrie 2021, Consiliul comunei Cărpineni a recepționat copia recursului nominalizat, însă, nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință.

Studiind actele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Maria Dragoi împotriva încheierii din 22 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Potrivit prevederilor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Actele cauzei denotă că la data de 11 iunie 2021, Maria Dragoi, Gheorghe Șendrea și Raisa Spătaru, prin intermediul oficiului poștal au depus apel împotriva hotărârii din 03 iunie 2021 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral.

Hotărârea motivată din 03 iunie 2021 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni a fost notificată Mariei Dragoi, prin intermediul oficiului poștal, la data de 21 iunie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr.DS8001631531AS, anexat la actele cauzei (f.d.16, Vol. II).

Astfel, termenul de prezentare a motivării apelului, în baza art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fiind de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, a început să curgă de la data de 22 iunie 2021 și a expirat la data de 21 iulie 2021, zi de miercuri.

Instanța de recurs reține că potrivit actelor cauzei, la data de 25 iunie 2021, Maria Dragoi a încheiat contract de asistență juridică cu avocatul Ion Bătrîncea, fapt confirmat prin mandatul seria MA nr. 1477686 din 26 iunie 2021, anexat la actele cauzei (f.d. 39, Vol.II).

La data de 13 iulie 2021, avocatul Ion Bătrîncea, prin intermediul poștei electronice a depus în adresa Curții de Apel Chișinău cerere, prin care a solicitat

instanței de apel eliberarea dosarului la data de 14 iulie 2021, pentru a face cunoștință cu materialele acestuia (f.d. 24-25, Vol.II).

Prin recipisa anexată la actele cauzei, se confirmă că, la data de 14 iulie 2021, ora 14:50 avocatul Ion Bătrîncea a făcut cunoștință cu două volume a dosarului nr. 3a-857/21, la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Dragoi, Gheorghe Șendrea și Raisa Spătaru, reprezentați de avocatul Ion Istrati împotriva Consiliului comunei Cărpineni, raionul Hâncești, terț ACC nr. 2 cu privire la anularea actului administrativ.

Cu toate acestea, Maria Dragoi și avocatul Ion Bătrîncea, nu au prezentat în termenul prevăzut de lege motivarea apelului la Curtea de Apel Chișinău.

În condițiile create, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare a apelului inadmisibil. Or, este cert că Maria Dragoi, recepționând la 21 iunie 2021 hotărârea motivată a instanței de fond, nu s-a conformat prevederilor legale și nu a depus motivarea apelului în termenul stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că deși potrivit avizului de recepție a corespondenței nr.DS8001631531AS, se constată că Maria Dragoi a recepționat la 21 iunie 2021 copia hotărârii motivate din 03 iunie 2021 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni, nu s-a folosit de dreptul său și nu a depus motivarea apelului în termen de 30 de zile de la data notificării. Or, termenul de prezentare a motivării apelului a expirat la data de 21 iulie 2021.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, mobilizează cercetarea cauzei, totodată contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii de către participanții la proces de a se folosi cu rea-credință de drepturile sale procedurale.

Astfel, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Argumentul Mariei Dragoi, precum că fiind internată în spital nu a avut posibilitate să acumuleze și să transmită avocatului actele necesare pentru întocmirea motivării apelului, nu poate fi luat în considerare. Or, conform extrasului din fișa bolnavului de staționar din 23 iulie 2021, eliberat pe numele Mariei Dragoi, aceasta a fost internată în Spitalul Cărpineni din data de 14 iulie 2021 și până la data de 23 iulie 2021.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios

administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, recurenta Maria Dragoi nu a indicat care anume acte urmau a fi acumulate și transmise avocatului Ion Bătrîncea, pentru întocmirea motivării apelului. Mai mult, din materialele cauzei rezultă cert că la apelul motivat, prezentat Curții de Apel Chișinău la data de 23 iulie 2021 de către avocatul Ion Bătrîncea, nu a fost anexat niciun act.

Prin urmare, instanța de recurs reține că în interiorul termenului cuprins între 22 iunie 2021 și 21 iulie 2021, Maria Dragoi și avocatul Ion Bătrîncea au dispus de suficient timp pentru a întocmi și a depune la Curtea de Apel Chișinău motivarea apelului împotriva hotărârii din 03 iunie 2021 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni.

La acest capitol, se menționează că în conformitate cu dispozițiile art. 65 alin. (1) din Codul administrativ, culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

În circumstanțele descrise, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că motivarea apelului împotriva hotărârii din 03 iunie 2021 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni a fost prezentată instanței de apel la data de 23 iulie 2021.

În corespundere cu prevederile art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a motivării apelului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al Mariei Dragoi și avocatului Ion Bătrîncea, care trebuiau să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

Reieșind din cele expuse, se constată temeinicia încheierii instanței de apel, deoarece Maria Dragoi și avocatul Ion Bătrîncea nu au prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele prevederilor art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ. Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinirea în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în

restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxembourg; Diaz Ochoa vs Spaniei], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 22 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău este adoptată în conformitate cu normele de drept, cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Maria Dragoi și se menține încheierea din 22 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan